

Rinze Ijbema - Zondag 47

Broeders en zusters,

Wat is er nog heilig vandaag? **#1** Zal ik je vertellen, wat er nog heilig is vandaag? Je bent zelf heilig, u bent zelf heilig - maar dat bedoel ik eerst niet positief. Als ik me vergis moet u het zeggen, maar ik heb de indruk dat veel mensen voor zichzelf op de eerste plaats komen. **#2** En ik wilde dat ik dat kon beperken tot mensen buiten de kerk, maar ik ben bang dat me dat niet lukt. Want in de kerk zie je het net zo goed: mensen die bij zichzelf op de eerste plaats komen. Wat is er nog heilig vandaag? Mensen - voor zichzelf. Egocentrisch.

Zeg, ben je daarvoor nu in de kerk gekomen, vanmiddag? Ik denk het niet, eigenlijk? Het is natuurlijk helemaal niet leuk, om in de kerk te komen en dat dan zomaar iemand je even vertelt dat je een egoïst bent. Ja, en die iemand, die heeft het niet tegen je buurman of buurvrouw. Nee, hij spreekt jou aan. Maar weet je wat het is? Jij staat hier niet tegenover een dominee, die je de waarheid wel eens zal vertellen. Wij (u, ik), wij staan hier samen tegenover God. We staan tegenover God, de Heilige. En we staan tegenover Hem. Hij zegt: Ik ben de Heilige. **#3** Wij zeggen zo maar, bedoeld, onbedoeld: ons eigen leven, onze eigen manier van leven is ons heilig. Je voelt: dat botst.

Nu staat er iemand tussen ons in, tussen God en ons. Dat is onze Heer Jezus. Hij staat naar ons toegewend, namens die heilige God. En Hij zegt tegen ons: Luister, Ik heb woorden voor jullie, die Ik jullie op de lippen leg. Spreek me maar na: Vader in de hemel, laat uw naam geheiligd worden. U begrijpt dat je dan niet tegelijk nog kunt vasthouden aan: mijn eigen leven is me heilig. Je moet kiezen. Ik nodig u uit om vanmiddag die keus opnieuw te maken. De keus voor: Vader, laat uw naam geheiligd worden.

Om je de lijn van de preek te laten vasthouden geef ik alvast aan dat deze preek het lied van de serafs uit Jesaja 6 volgt: heilig, heilig, heilig. Want de preek gaat over **#4** onze heilige God, **#5** zijn heilige naam en over ons als **#6** zijn heilig volk.

1.

#7 [open handen]...

Bij Gods heiligheid past zwijgen. Ken je Zacharias? Ik bedoel uit de bijbel, de man van Elisabet. De priester. Een priester weet dat God heilig is. Maar toen Zacharias Gods heiligheid in zijn leven een keer concreet tegenkwam, in de vorm van de engel Gabriël, toen ging het wel mis. Gabriël zei: 'Zacharias, God is genadig. Jullie krijgen een kindje van Hem. Een zoon. Die zoon van jullie moet de voorloper worden van de heilige zoon van God.' Wel, Zacharias had zijn woordje klaar: dat kan niet. Toen legde Gabriël hem het zwijgen op. Bij Gods heiligheid past zwijgen.

Ken je de bekeringsgeschiedenis van Paulus? Paulus had altijd de mond vol van hoe de Heilige van Israël gediend wilde worden. Namelijk op zijn manier, op Paulus' manier. En Christus was een leugenaar. Totdat Christus hem liet stilstaan. En hem gewoon een beetje van Gods heiligheid liet zien. Toen kon Paulus geen woord meer uitbrengen. Dagenlang. En je kent de roepingsgeschiedenis van Jesaja. Net gelezen. Jesaja ziet Gods heerlijkheid en legt zich zelf het zwijgen op: wee mij. Mijn lippen zijn onrein. Ze hebben niet de woorden voor Gods heiligheid. Bij Gods heiligheid past zwijgen.

Waarom is dat? Wat is dat dan, die heiligheid van God? Wel, dat is precies wat Hem God maakt. Heilig is, om zo te zeggen, goddelijk. **#8** Wat van God is. God is heilig - als je dat zegt, dan zeg je dat Hij voor ons veel maten te groot is. Niet te meten, niet te doorgronden. Heilig, als God heilig is, dan benadrukt dat dat verschil. Zo verheven. **#9** En heilig is: louterend. Zoals een vuur. Zuiverend. **#10** Alle vuil wordt weggebrand. God is heilig: a. verheven; b. zuiver.

2.

Laat uw naam geheiligd worden - begrijpt u nu waarom onze Heer van je vraagt het zó te bidden? De naam van God **#11** - waarom een naam? Wat is daar mee? Wel, die naam wordt door God naar voren geschoven om ons te beschermen tegen zijn heiligheid en ons toch nabij te zijn. Zoals God Zacharias benaderde via zijn engel, zo benadert God ons via zijn naam. Want een naam, zelfs de naam van de heilige God is niet onkenbaar en ver weg. Een naam kun je juist wel noemen als mens. En de naam van God is niet zoals zijn heiligheid een verterend vuur, maar juist hanteerbaar en hartverwarmend. Gods naam geeft Hij ons als aanspreekpunt voor zijn heiligheid.

U kent Gods naam. Voor wie Hem liefheeft wil Hij heten: Jahwe. En: Immanuël. Jahwe. **#12** Die naam betekent: **#13** Ik ben wie Ik ben. Ik ben trouw, aan mezelf en aan jouw. Ik ben er bij. Immanuël. **#14** God met ons. Zo komt de heilige God naar ons toe. Begrijp je dat? Begrijpt u dat? Ik niet. Ik kan daar niet bij. Mensen reageren soms op Gods heiligheid met ongeloof: als Hij zo anders is,

is Hij er dan wel echt? Dit is hoe God er in werkelijkheid mee omgaat: dat je wordt aangesproken - door God. Dat is niet maar wonderlijk, dat is verbijsterend. Dat God tegen je zegt: Noem Mij maar Jahwe, want dat ben Ik: Ik ben met je.

Ik hoop werkelijk dat je dat ook verbijsterend vindt. **#15** Niet vanzelfsprekend. Dat kan op zich, natuurlijk. Dat je zolang meedraait in de kerk en in het geloof, dat Gods aanwezigheid in je leven niet meer iets is waar je echt bij stilstaat. Laat u dan nu door de Heer stilzetten. Realiseer je hoe heilig God is. En toch mag je Hem bij zijn naam noemen. Zelfs wanneer je je leven lang al in God gelooft, dat mag nooit een vanzelfsprekendheid zijn. Voor niemand in de kerk.

Nu zijn er ook mensen in de kerk, voor wie het juist helemaal niet vanzelfsprekend is, dat God met hen wil omgaan. En dat is terecht, als het is omdat je als mens doordrongen bent van Gods heiligheid. Dat wordt ook ergens in de bijbel gezegd van de kerk van vlak na Pinksteren, in de tijd van Ananias en Saffira enzo. Dan staat er dat er steeds veel mensen waren die bij de kerk wilden komen, maar tegelijk dat de mensen gewoon bang waren. Omdat ze heel goed begrepen: wie bij de kerk komt, die hoort bij de heilige God, niet bij zomaar iemand. En dat is bepaald niet vanzelfsprekend.

Toch zijn er ook mensen in de kerk, die innerlijk op een afstandje blijven, niet vanwege Gods heiligheid, maar om andere redenen. En dat moet juist ook weer niet. Ik bedoel mensen die denken: hoe weet ik nu of dat geloof wel iets voor mij is? Hoe weet ik nu of deze kerk wel de ware voor mij is? Hoe weet ik nu of ik God mijn leven lang kan blijven dienen? Als je dat herkent, dan wil ik je vragen nog eens naar God te luisteren.

Luister. God is hier. Hij is de heilige. Onmeetbaar. Verterend. Maar nu stelt Hij zich aan je voor. 'Ik ben ... met je'. En alles wat je moet doen is Hem zo, met zijn naam, aan te spreken: Jahwe, God met ons. En zo mag je Hem dus je leven lang aanspreken. In feite belooft God je, wanneer Hij zich met deze naam laat aanspreken, dat je nooit jezelf zult hoeven afvragen: waar is Hij nu? Als je je dat ooit afvraagt, dan hoef je Hem alleen maar bij zijn naam te noemen: waar bent U, Jahwe, God met ons? Daar is Hij.

Dat is geloven. **#16** Geloven is: God bij zijn naam noemen. God nodigt jou, u, hier in de kerk uit te geloven. Dat is een uitnodiging om niet naast je neer te leggen. Kijk, als jij Hem afwijst, dan doe je Hem tekort. Maar Hij is de heilige, en zijn goddelijke energie en heilige liefde wordt niet kleiner wanneer jij dienst weigert. Daarom, als je zijn uitnodiging afwijst, dan doe je jezelf tekort. Dan maak je jezelf het leven onmogelijk. Dus als God zegt: "Noem Mij: 'Ik ben met je,'" dan moet je niet zwijgen. Geloof Hem, noem zijn naam met eerbied. Dan wordt zijn naam geheiligd. Dan ga jij delen in zijn heiligheid.

3.

Laat uw naam geheiligd worden. We hebben het gehad over onze heilige God, **#17** over zijn heilige naam **#18** en nu gaat het over ons, zijn heilige volk. **#19** Misschien denk je nu, dat dat een beetje uit de lucht komt vallen. Laat uw naam geheiligd worden, dat gaat over God en over zijn naam. Maar toch niet over zijn volk? Toch wel. Als onze Heer je dit gebed op de lippen legt, dan moeten we naar elkaar en dan moet je naar jezelf luisteren. 'Laat uw naam geheiligd worden' - ja, maar door wie dan? Door wie anders dan door jou, wanneer je dit bidt?

Alweer, wat is dat dan: het heilig maken van de naam van God? Wat moet je je daarbij voorstellen? Dit: als ik met een sjaal van mijn sportclub door de wijk loop, **#20** dan is het duidelijk bij welke club ik hoor. Maar als ik dan iets uitvreet en de politie vraagt later mijn signalement, dan zeggen de mensen die mij gezien hebben: het was er een van de fanclub. Nou, dat komt de naam van FC Groningen niet ten goede.

Nu gaat het niet om voetbal, maar om iets belangrijkers. U hoort namelijk bij God. En jij ook. God met ons, wij met God. **#21** En ook als dat niet te zien is aan je sjaal of aan je kleren, het is niet minder waar. En mensen weten het vaak ook wel, mensen die je kennen: die hoort bij die kerk. Die hoort bij God. Omdat God zelf sinds je doop zijn goede naam aan jouw verbonden heeft. En dat betekent concreet dat jij in staat bent die goede naam van God, om voor die naam reclame te maken of om die naam juist kapot te maken. Dat is: jij bent in staat Gods naam te heiligen of juist te ontheiligen.

In Jesaja 6, dat roepingsvisioen van Jesaja, kwamen we tegen hoe het volk van God van toen Gods naam ontheiligde. En hoe God daar door en door teleurgesteld over is. Hoe God het bijna wil opgeven met dat onheilige volk van Hem. En dat God dan toch zegt: ondanks dat ik het zal straffen, zal ik toch verder met ze gaan, met een klein deel van mijn volk. 'Maar uit de stronk van Isai schiet een telg op, een scheut van zijn wortels komt tot bloei.' Ik noem dat voorbeeld van Israël hier, om goed duidelijk te maken dat dat heiligen van de naam van God niet iets is wat je automatisch doet. Je hebt er voor nodig dat God je wakker roept: heilig mijn naam! En je hebt er voor nodig dat Hij je kracht geeft, vanwege je zonde: dat Hij zelf jou aan het heiligen zet.

Gods naam heiligen, dat is dat je bij alles wat je in je leven tegenkomt, niet jezelf op de eerste plaats zet, maar God. Want dat is wel het dilemma: of jezelf, of God. Je kunt denken dat je God niet te kort wilt doen, maar als je vooral zelf heilig bent voor je zelf, dan ontheilig je Gods naam. Nu wil ik graag een aantal punten noemen, waar je dat vanaf vandaag opnieuw kunt gaan doen, dat heiligen

van Gods naam. Ik doe dat aan de hand van de catechismus, die zegt dat we God moeten heiligen in de dingen waarin zijn **#22** almacht, wijsheid, goedheid, gerechtigheid, barmhartigheid en waarheid glansrijk stralen.

Zijn almacht. Je ontheiligt Gods naam, als je Gods almacht niet erkent. Je erkent Gods almacht niet, als je van mening bent, dat Hij bepaalde dingen niet kan of mag doen, als je denkt dat je de wereld beter kunt regeren dan Hij. Vind je dat dan? Nou, niet zolang geleden zag ik die film nog eens, *Bruce Almighty*. Niet zo'n heilige film, maar wel een die je vertelt dat de rol van almachtige ons te groot is. **#23** Het is het ontheiligen van Gods naam als je denkt dat je Hem moet adviseren hoe Hij de wereld en ook jouw leven moet organiseren.

Gods wijsheid. Je ontheiligt Gods naam, als je zijn wijsheid in twijfel trekt. Als je je eigen 'gezonde verstand' boven Gods wijsheid plaats. Moet je horen: wij hebben geen 'gezond verstand'. Ons verstand is ziek en duister. Alleen God heeft de dingen echt helder op een rijtje. **#24** Als God dus in zijn wijsheid zegt: laat je ja ja zijn en je nee nee (en dat zegt God), dan is dat zo. Ook als het in je hart anders voelt. Als God in zijn wijsheid zegt: 10% van je inkomen moet je botweg weer weggeven, en dan niet aan je kinderen ofzo, maar echt weggeven (en dat zegt God in het Oude Testament en de Heer Jezus kennende moeten wij er eerder 20 dan 5% van maken), dan is dat zo. Ook als het in je portemonnee anders voelt.

Gods almacht, Gods wijsheid, Gods goedheid. Je ontheiligt Gods naam, als je zijn goedheid niet erkent. Daar kan ik kort over zijn. Hier heb je de dé reden om bij een maaltijd de handen te vouwen. Je dagelijks eten is een ideale gelegenheid Gods goedheid te erkennen en Hem te danken voor zijn goedheid. **#25** Dus: daar heiligt u Gods naam.

Gods goedheid, Gods gerechtigheid. Je heiligt Gods naam als je zijn gerechtigheid erkent. Dat is een moeilijke. Niet omdat het niet duidelijk zou zijn wat dat betekent, Gods gerechtigheid erkennen en God daarom loven. Dat is namelijk heel duidelijk: dat betekent dat je erkent dat God eerlijk is en goed in wat Hij in de bijbel zegt, in hoe Hij jouw leven leidt, in hoe Hij andere mensen regeert. Het moeilijke zit hem erin, dat je voor je oog zoveel oneerlijks ziet. Als je dan evengoed erkent dat God een rechte weg gaat, **#26** dan heilig je zijn naam.

Gods gerechtigheid, Gods barmhartigheid. Je heiligt Gods naam als je zijn barmhartigheid erkent. Zijn heilige liefde. Je laat zien dat je Gods barmhartigheid erkent, door zelf ook barmhartig te zijn. Vol heilige liefde. **#27** Zeg, dit gebed, 'laat uw naam geheiligd worden,' dat kun je dus nooit bidden met haat in je hart. Want dan ontheilig je Gods naam, doordat je zelf niet de barmhartigheid, de gunnende liefde hebt, die past bij de naam van God en bij iemand die bij die God hoort.

Laat uw naam geheiligd worden. Niet je eigen naam en faam, geen andere groep waar je bij hoort, niet je volk, niet je familie. De naam van God. Want dat is de waarheid: **#28** alleen bij die naam ben je veilig. Op een dag komt God terug en dan vraagt Hij je: welke naam stond er in jouw leven centraal? Welke naam stempelde jouw leven? En dan moet je niet aankomen met je eigen naam of de naam van je zaak, niet met de naam van je club of van je land. Dan moet je deze naam noemen: Jahwe, God met ons.

Wat is er nog heilig vandaag? **#29** Zal ik het je vertellen, wat er nog heilig is vandaag? **#30** Je bent zelf heilig, u bent zelf heilig, en dat bedoel ik nu wel positief. De onuitsprekelijk heilige God noemt je zijn naam. Die naam mag je op de lippen nemen. Dan word je heilig. Hij roept je: wees heilig, want Ik ben heilig

Amen.